

№12 (1522)

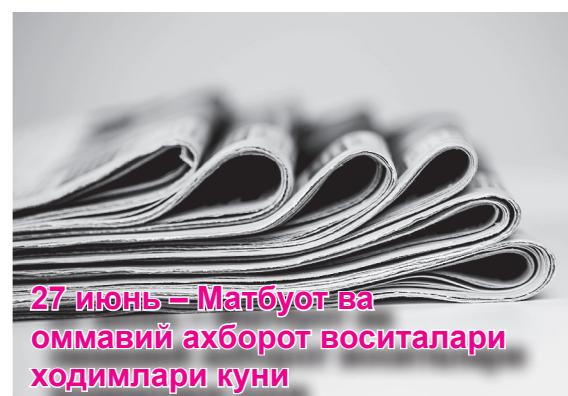
2025-YIL

25-IYUN

t.mel'zbekiston.sogliqniqaqlash

0'ZBEKİSTONDA SOG'LIQNI SAQLASH

IJTIMOIY –SIYOSIY GAZETA • 1995 –YIL OKTABR OYIDAN CHIQA BOSHLAGAN

ЗДРАВООХРАНЕНИЕ
УЗБЕКИСТАНА

■ Эътироф

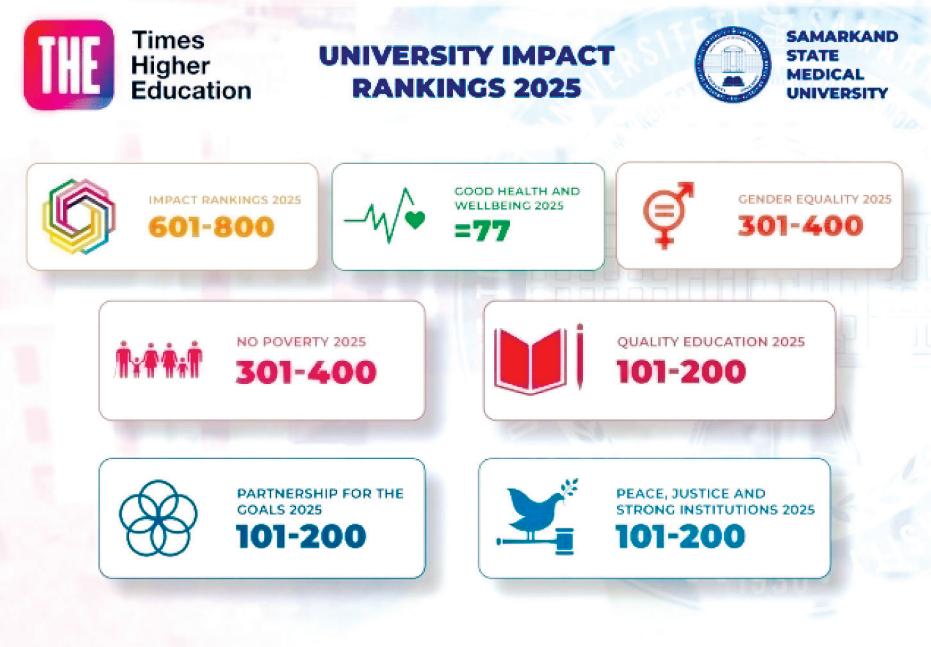
"THE" РЕЙТИНГИГА КИРГАН ЎЗБЕКИСТОНДАГИ БИРИНЧИ ОЛИЙГОҲ

Самарқанд давлат тиббиёт институти (2022 йил 1 апрелдан бошлаб университет) республика ҳуқуматининг қарори билан 1930 йилда, бундан муқадам 95 йил олдин ташкил этилган. Самарқанд давлат тиббиёт университет ўзининг шонли тарихи давомида нафақат Ўзбекистон, балки бутун Марказий Осиё минтақасидаги етакчи тиббиёт олий ўқув юртларидан бирига айланиш йўлида узоқ йўлни босиб ўтди.

Самарқанд давлат тиббиёт университети ўқув дастурларини жаҳон талаблари ва ҳалқаро стандартларга мувофиқ қайта кўриб чиқиб, хорижий университетлар билан ҳамкорликда қўшма таълим дастурлари ва илмий изланишларни йўлга кўйилмоқда, хорижий мутахассисларни жалб этиб ва миллӣ кадрларни ҳалқаро тажриба билан танишириб, талабаларнинг амалий билимларини кучайтириш учун симуляцион марказлар ва клиник базаларни ташкил килиб тиббиёт соҳасида илмий тадқикотлар ва инновацион ечимларни кўллаб-қувватлаш каби устувор йўналишларда амалга оширилмоқда. Эътирофлиси шундаки, Самарқанд давлат тиббиёт университети - тиббиёт йўна-

лишдаги олий таълим муассасалари орасида Times Higher Education (THE) рейтинга кирган биринчи Ўзбекистон олийгоҳи сифатида эътироф этилди. Дунёнинг энг нуфузли ҳалқаро рейтинг тизимларидан бири хисобланган Times Higher Education (THE) томонидан 2025 йил учун эълон қилинган THE Impact Rankings 2025 натижаларига кўра, Самарқанд давлат тиббиёт университети илк бор дунёнинг энг яхши 1000 та олий таълим муассасалари (601–800 ўринлар оралиғи) рўйхатидан муносиб ўрин эгаллади.

Шу жумладан, Самарқанд давлат тиббиёт университети қўйидаги йўналишлар бўйича сезиларни даражада юқорилади:

• Яхши саломатлик ва фаровонлик 77;

- Сифатли таълим 101-200;
- Мақсадлар бўйича ҳамкорлик 101-200;
- Қашиоқлик йўқ 301-400;
- Гендер тенглик бўйича 301-400;

Самарқанд давлат тиббиёт университетининг ушбу рейтингда сезиларли даражада юқорилаши олийгоҳда таълим жараёни ва яратилган шароитларнинг жаҳон стандартлари даражасида эканлигини яққол тасдиклайди.

Давоми 4 ва 5 – бетларда ►

■ Байрам шукуҳи

ЖУРНАЛИСТ – ХАЛҚ ДАРДИГА МАЛҲАМ, ҲАЛОЛ СЎЗ СОҲИБИДИР

Бугунги замонда “ахборот майдони” жамиятнинг томири, унинг оғриғи ва юраги каби ишлайти. Бу майдондаги энг масъулиятли шахслардан

бери – журналистдир. Улар ҳалқ овозини эштиради, дардини тинглайди, ҳақиқатни излаб, уни жамоатчиликка етказади. Журналист – бу шунчаки ҳабар тарқатувчи эмас, балки ҳалқнинг дардига малҳам, ташвишига қалқон бўлган ҳалол сўз соҳибидир.

Айниқса, тиббиёт соҳасида фаолият юритувчи журналистларнинг меҳнати ҳар қанча таҳсинга лойик. Улар ҳаёт ва мамот чегарасида юрган инсонлар, оғриқ ва умид ўртасида турган беморлар, уларга ёрдам кўлини чўзган шифокорлар ҳақида холис ва адолатли сўз

ОҚҲАЛАТЛИЛАР ОРАСИДАГИ ҲАҚИҚАТ ОВОЗИ

«Журналист – бу шунчаки қўлида қалам тутиб турган одам эмас, балки замон вижони, ҳақиқат овози ва жамият ойнасидир», деган эди дошишмандлари миздан бири.

Дунёда касблар кўп ва улар хилма-хилдир. Шундай касб эгалари борки, унинг ҳаёт ва фаолият йўлига чизгилар бергина келса, қаламинг ожизлиқ сўз бойлигинг эса камлик қилади. Дарҳақиқат, матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари кунидаги бозорни шундай инсон ҳақида гапирамизки, у шунчаки ёзмайди – у яратади. Шунчаки гапирамайди – илҳом бағишлайди. Бу инсон – Тошкент давлат университетининг матбуот котиби, журналист Гулчехра Туруғуновна Мирзаевадир.

Давоми 2 – бетда ►

ИЖОДИМ УЛҒАЙГАН МЎЎТАБАР ДАРГОХ!

Замонавийлик ва замон билан ҳамнафас юриш яхши албатта. Шу боис интернет ва сунъий интеллект деган тушунчалар кисқа фурсат ичида ҳаётимизнинг ажралмас бир қисмига айланишга улгурди.

Билмадим, бу бир яхшининг бир ёмони деган мазмундами, хулласи биз мутолаа бобида бир оз дангасага айланаб қолдик.

Фаолиятимни журналистиканинг газетачилик йўналишида бошлаганим учун матбуот соҳасига меҳрим ўзгача. Фаолиятим давомида қанчадан-канча касб эгалари ҳақида ёздим, улар билан суҳбат уюштиридим ва шунча соҳанинг ичига кириб бордим. Бугун мен ўзим учун энг кадрлиси, тиббиёт йўналишининг кўзгуси ва касбий маҳо-

ҲАМКОРЛИК ЗАМИРИДА – ХАЛҚ САЛОМАТЛИГИ

Замон шиддат билан ўзгараётган бир даврда оммавий ахборот воситалари нинг ижтимоий ҳаётдаги роли миссиз даражада ортмоқда.

Айниқса, соглиқни сақлаш соҳасида олиб борилаётган ислоҳотлар, пандемиядан кейинги даврда профилактика маданиятининг кенг тарғиб этилиши, аҳолининг тиббий онгини оширишда журналистлар зиммасига ниҳоятда катта масъулият юклайди. Бугун сўз эркинлиги мустаҳкамланаётган, фуқаролик жамияти шаклланаётган Ўзбекистонда соғлом турмуш тарзи ғояси нафақат тиббиёт ходимларининг, балки ҳар бир журналистнинг ҳам доимий эътиборида бўлиши керак. Зоро, жамият саломатлиги ҳақида холис, аниқ ва асосли ахборот етказиши – бу ҳам касб, ҳам вижон, ҳам фуқаролик бурчидир.

Давоми 2 – бетда ►

Давоми 3 – бетда ►

Давоми 3 – бетда ►

▪ Байрам шукухи

ЖУРНАЛИСТ – ХАЛҚ ДАРДИГА МАЛҲАМ, ҲАЛОЛ СЎЗ СОҲИБИДИР

◀ Давоми. Боши 1 – бетда

юритадилар. Бу орқали жамиятда одамларнинг тиббиётга бўлган ишончини уйғотади, мавжуд муаммоларни кўрсатди ва улар ечими учун жамоатчилик фикрини шакллантиради.

**30 ЙИЛ – БУ БИР МАКТАБ,
БУ БИР КУРАШ, БУ БИР
ХАЛҚ УЧУН ХИЗМАТ**

Бу йил мамлакатимиз саломатлик тарғиботининг энг муҳим ахборот манбаларидан бири – “Ўзбекистонда соғлиқнис сақлаш – Здравоохранение Узбекистана” газетасига 30 йил тўлади. Юзлаб журналистларга қучоқ очган, шифокор мутахассислар ҳамда таҳририят ходимларининг изчил ва фидокорона меҳнати, ҳалқ соғлиги учун хизмат килишга багишланган 30 йилликнинг ҳақиқий шодиёнасидир бу. Тўғрисини айтадиган бўлсақ, тиббиёт

журналистикаси – бу энг машақатли, лекин энг шарафли йўналишлардан бири. Чунки бу йўналишда ишлайдиган журналистлар одамларнинг ҳаёти, соғлиги, умиди билан ишлайди. Улар ҳар бир мақоласи, лавҳаси орқали фақатгина ахборот тарқатмайди, балки ҳалқ орасида тиббий маданиятни шакллантиради, касалликларнинг олдини олиш бўйича тушунча беради, энг муҳими – инсон соғлиги учун курашайтган шифокорларнинг меҳнатини ҳалқка етказади. Бу соҳа журналистлари беморларнинг кўз ёшига, шифокорнинг орзу умидига, оғриқ ва шифо ўртасида кечётган воқеаларга гувоҳ бўлади. Айниқса, пандемия йилларида тиббиёт журналистикасининг аҳамияти янада кўриниб колди. “Ўзбекистонда соғлиқни сақлаш – Здравоохранение Узбекистана” газетаси ҳам айнан ўша оғир кунларда ҳалқни аниқ ва ишончли ахборот билан таъминлашга, касаллик олдини олиш-

га хизмат қилди. Улар дунё бўйлаб юз берган тиббиётдаги илгор янгиликларни, шифокорлар ютуқларини, долзарб муаммоларни ёритиб, ҳалқ соғлиги йўлида хизмат қилишмоқда. Газета саҳифаларида фақат расмий рақамлар, статистик маълумотлар эмас, балки инсон тақдирлари, шифокорлик касби ортидаги қийинчиликлар, изланишлар, фидокорлик хам ҳақконий ёритилади.

Журналист учун энг катта мукофот – бу ҳалқ дуоси. Бу газета жамоаси 30 йил давомида айнан шу эътирофга сазовор бўлиб келмоқда. Чунки, инсон соғлиги – энг олий қадрият. Ушбу соҳани ёритиши эса катта масъулият ва юрак амрини талаб қиласди.

Шу маънода, “Ўзбекистонда соғлиқни сақлаш – Здравоохранение Узбекистана” газетаси нафакат ахборот майдонида, балки соғлом жамият куриш йўлида ҳам муҳим роль ўйнаб келмоқда. Ҳар бир холис сўз, аниқ

факт ва инсон тақдирига бефарқ бўлмаган мақола – ҳалқ дардига малҳамдир. Журналист – бу қалами билан жамият оғриғига шифо, сўзи билан ҳақиқатга йўл очувчи шахс. Айниқса, тиббиёт соҳасида қалам тебратувчи журналистлар иши энг масъулиятли ва муқаддас вазифалардан биридир. 27 июнь – Матбуот ва оммавий ахборот воситалари куни замонавий жамият ҳаётида муҳим ўрин тутадиган, ҳалқ ва давлат ўртасидаги мустаҳкам кўприкни яратиб келаётган қалам соҳиблари, ижодкорларнинг, ахборот соҳасида тинмай хизмат килаётган барча инсонларнинг меҳнати эътироф этиладиган кундир.

Шу муносабат билан таҳририят номидан барча қалам соҳибларига мустаҳкам соғлик, ижодий зафарлар, қалбингизда ҳалқ дардига малҳам бўлишдек юксак туйғу асло тарк этмаслигини тиляб қоламиш!

**Намоз ТОЛИПОВ,
журналист**

ОҚ ҲАЛАТЛИЛАР ОРАСИДАГИ ҲАҚИҚАТ ОВОЗИ

◀ Давоми. Боши 1 – бетда

Гулчехра Мирзаева – шунчаки журналист эмас. У тиббиёт ва сўз дунёси каби бир-биридан узоқ бўлган икки соҳани бирлаштиручи маданий кўприк. Лекин унинг кўлида бу икки дунё яқдил бир бутунга айланади. У четдан кузатмайди, балки врачлар орасида яшайди, уларнинг дарди, ифтихори ва кундалик курашларини ҳис этади – ва шундай ёритадики, буни бошқа ҳеч ким унчалик самарали кўрсата олмайди. Унинг ҳар бир сўзида – оқ ҳалатга бўлган хурмат, ҳар бир интервьюсида – меҳр ва нозиклик бор. У “рейтинг” ёки “камров” учун ёзмайди – балки ҳақиқат учун, инсон ҳаётини сақлаб қолувчи инсонларнинг меҳнатини эътироф этиш учун ёзади. Энг ажабланарлиси – у худди врачдек, фақат танани эмас, рухни ҳам даволайди. Унинг мақолалари – беморлар ва ўкувчилар учун ўзига хос терапиядир.

Гулчехра Туруғуновна врачларни ҳам журналист қилиб қўяди. Ҳа, айнан шундай. Унинг шарофати билан ахборот соҳасига алоқаси бўлмаган инсонлар ҳам сўз кимматини ҳис қила бошлайди, фикрларини изҳор қилишни ўрганади, жамият билан катта мулокотнинг бир бўллагига айланади. У уларга ишонч багишлайди: «Сен ҳам гапирсанг бўлади. Сен ҳам эштиласан». Агар инсон ёза бошласа – демак, у аллақачон ўзгарган. Менинг у билан йўлим 2024 йил ноябрь ойида, кутилмаганда, аммо тақдирий тарзда бошланган. Ирисколов Бахтиёр Ўқтамовичнинг илмий кенгашида мен ҳакимда айтган яхши фикри туфайли, Гулчехра Мирзаева менга катта қизиқиши билдири ва ҳамкорлик таклиф қилди. Илк сұхбатданоқ аниқ бўлди – у бефарқ эмас, чинқалб, касбий бурчни яхши ҳис этадиган инсон. У

дарҳол мени ёш иктидорлар ўз салоҳиятини очадиган муаллифлар клубига тақлиф қилди. Шу кундан бошлаб ҳаётим ўзгарди – мақола ёзиш, интервью олиш, сўз ва мулоқот санъатида ўсишни бошладим. Биз Кореядан келган врач билан интервью тайёрлаб, уни менинг номимдан эълон килдик – бу мен учун ҳақиқий маҳорат мактаби бўлди. Фақат тажриба эмас, балки муҳим жараённинг бир қисмини ҳис қилдим. Лекин, албатта, осон бўлмади. Баъзи инсонлар энтузиазмни қўллаб-қувватламади, шубҳа ва гап-сўзлар бўлди. Аммо Гулчехра Мирзаева босимга берилмайдиган инсон. Унинг катъиyllиги, ишончлилиги ва касбий маҳорати барчамиз учун намуна. У шундай деди: «Мен нима килаётганимни биламан» – ва шунга нуқта қўйди. Чунки у Тошкент давлат тиббиёт университетнинг бош журналисти – фақат лавозим эмас, балки юрақдан келган чақириқ бу. Кейинроқ у менга ўзининг «Давр нафаси» китобини совфа қилди. Бу шунчаки китоб эмас, балки унинг қалбидан бир бўлак эди. Биз узоқ сұхбатлашдик, келажак ҳақида фикр алмашдик. Бу журналист билан эмас, юқсан маънавиятли, устоз, инсон билан учрашув эди.

Унинг уч нафар фарзанди бор. Кичик қизи Мумтозбегим Америкада Ўзбекистон стипендиантси сифатида таҳсил оляпти. У опера қўшикларини ижро этади, саҳналарда чиқиш қиласди. Бу таажжубланарли эмас – чунки у ижод, ихтиёр ва санъатга муҳаббат билан улғайган. Гулчехра Мирзаева нафакат она, балки буви ҳам. Унга набираларининг орзулари бегона эмас, уларнинг келажаги учун ҳам қайғуриб, уларга ҳам кўмак беришига тайёр. Энг таъсирлиси – у одамлар ҳақида ҳамиша яхши гапиради. Ҳатто бошқалар сукут саклагандага ҳам. Унинг ҳаёт шиори: «Сўз шифо беради. Мен

бунга ишонаман». Ана шундай ишонч билан у яшайди, ижод қиласди ва илҳомлантиради.

Айни пайтда у врачлар ҳақида янги китоб устида ишлайди. Бу, шубҳасиз, кучли асар бўлади, чунки ҳар бир сатр ортида йиллар давомидаги кузатувлар, ўзлаб сұхбатлар ва энг муҳими – касбга бўлган муҳаббат бор. Бундай китоб – шунчаки меҳнат эмас, маданий меросиди.

Гулчехра Мирзаева – бу аллақачон тиббиёт журналистикасида келажакни яратиб ўзган тирик афсона. У бутун бир мактаб шакллантироқда – кичик, лекин қалбдан. У биринчи бўлишдан, оқимга қарши чиқишдан ва ёшларга ишонишдан қўрқмайди.

Касб байрамини нишонлаётган барча оммавий ахборот воситалари вакилларига чукур миннатдорлик билдираман. Айниқса, Гулчехра Мирзаева – унинг иктидори, меҳрибонлиги ва журнали-

стикадаги инсонийлик, илм ва маданият тараққиётига қўшаётган бебаҳо ҳиссаси учун.

Келинг, унинг ҳаёт ҳақиқатларига кўчган, илҳомбахш сўзларидан иқтибос келтираман:

– Эшиитилмаганлар овози бўлинг.

– Ҳар бир сўзингиз қуорол эканини унутманг. Уни ақл билан ишлатинг.

– Қилаётган касбингизни қадрланг. Сизнинг чин қалблигингизни одамлар ҳис этади.

– Биринчи бўлишдан қўрқманг. Ортингиздан ёргулек излаётганлар эргашади.

– Ва энг муҳими – яхшиликка ишонинг. Ҳатто бу яхшилик оддий, лекин холис мақолада намоён бўлса ҳам.

Жалолиддин СОЛИЖОНОВ,
Қозон давлат университети
талабаси, “Доктор репортёр”
клуби фаол аъзоси.

▪Байрам шукухи

ИЖОДИМ УЛГАЙГАН МҮЙТАБАР ДАРГОХ!

◀Давоми. Боши 1 –бетда

ратимни мустаҳкамлашда етук мактаб вазифасини ўтаган “О‘zbekistonda sog‘liqni saqlash – Здравоохранение Узбекистана” газетаси ҳақида тўхталиб ўтмоқчиман. Аминманки, ушбу нашрни тиббиёт вакилларига таништириб ўтиришнинг хожати йўқ, негаки 30 йилдан бўён соҳа фидойиларининг фаолиятига тарих ойнаси бўлиб келаётган газета мен сингари кўпчиликнинг қалбидан жой олиб улгурган. Кечагидек эслайман, газетага келганимнинг илк кунларида ноқ устоз ким, устозлик мақоми нима ва ҳақиқий устозлик меҳрини хис қилганман. Боиси, айни кунда газетанинг бош муҳаррири, устоз Ибодат Соатова билан бирга ишлаш насиб этди, устоздан журналистиканинг сир-асорию, олтин қоидалари, қолаверса, жамоанинг меҳрини қозониб ишлашни ўргандим! “О‘zbekistonda sog‘liqni saqlash – Здравоохранение Узбекистана”

на” газетаси кўплаб журналистларни кашф этган ва кўплаб забардаст шифо-корлар фаолияти, ҳаёти ва хотирасини улуглаган даргоҳ десам бу ҳам муболага бўлмайди. Сўзимнинг аввалида таъки-длаганимдек, бугун техника, ахборот алмашинуви жараёнлари анча тараққий этган даврда яшаяпмиз, буни инкор қилиб бўлмайди албатта. Сабаби, интернет ва ижтимоий тармоқдаги информа-цион саҳифалар орқали тарқалаётган ҳар қандай ахборот тури бир зумда кенг аудиторияни забт этмоқда. Бироқ, минг афсуски ижтимоий тармоққа жойланган материалларда ижодий ёндашув ва мав-зу туҳлилини деярли учратмаймиз. Му-каммал материалларнинг ҳам ҳаворанг тасмали батафсил деган қисмига ўтишга хафсала килмаймиз. Матбуотнинг, газетанинг моҳияти янги авлодга тобора бегоналashiб бормоқда. Ажабланарли жиҳати эса Соғлиқни сақлаш вазири-гидек катта тизимнинг ягона ҳафталик

нашри бўлган газета тиражининг кескин пасайиб кетишидир. Сўнгги йилларда мажбурий обуна деган тушунчанинг ўёки шиорга айлантириб олгандекмиз. Аммо фермер кишлоқ хўжалигига оид нашрни ўқиши, педагог таълим ислоҳотларига тегишли манба мутолаа килиши, шу каби тиббиёт ходими ўз касбининг қайдномаси ҳисобланувчи газетани кузатиб бориши мажбурий обунага кирмаслигини мутасаддилари-миз англаб етиши лозим деб ўйлайман.

қадрли жамоасини муборакбод этаман. Ишончим комилки, устоз Ибодат Жўраевна раҳбарлигидаги газета жамоаси тиббиёт соҳаси, шифокорлар ҳамда зийрак газетхонларга яна узоқ йиллар давомида хизмат қиласди.

**Хасан АБДУГАНИЕВ,
журналист**

ҲАМКОРЛИК ЗАМИРИДА – ҲАЛҚ САЛОМАТЛИГИ

◀Давоми. Боши 1 –бетда

ТИБИЙ ЖУРНАЛИСТИКА – НОЗИК МАСЬУЛИЯТ

Тиббий журналистика оддий янгиликлар ёритишдан кескин фарқ қиласади. Бу йўналишдаги ҳар бир сўз инсон ҳаёти, саломатлиги ва руҳий ҳолатига бевосита таъсир этади. Шунинг учун ҳар қандай хабарни беришда масъулият, ҳалоллик, аниқлик ва эҳтиёткорлик зарур. Халқ орасида асоссиз ваҳима уйғотмаслик, тиббиёт соҳасидаги ютуқларни кенг тарғиб этиш, муаммо ва камчиликларни эса асосли далиллар билан ёритиш тиббий журналистнинг бош мезонига айланиси лозим. Айниқса, соғлиқни саклаш тизимининг ислоҳот босқичларида омавий ахборот воситаси вакилларининг ҳамкорлиги, ҳамдардлиги ва ҳалоллиги мухим аҳамият касб этади.

“ГАЗЕТА – ЖАМИЯТНИНГ ЮРАГИ”

“Ўзбекистон соғлиқни сақлаш – Здравоохранение Узбекистана” газетаси узоқ йиллар давомида минглаб тиббиёт ходимлари, шифокор, ҳамшира, психолог, педиатр, оиласвий шифокор, олий ва ўрта таълим муассасалари ўқувчилари-нинг касбий йўлдошига айланган. Газета саҳифаларида нафақат тиббиётдаги инновациялар, балки инсонийлик, фидойилик, шифокор этикаси, тиббий саводхонлик, соғлом овқатланиш, соғлом мухит каби долзарб масалалар мунтазам равишда ёритиб келинмоқда. Айнан мана шу ёндашувлар туфайли севимли газетамиз ўз нуфузи ва кенг аудиториясига эга. Мен ушбу газетанинг ёш мухбири сифатида бу ишончни ҳис қиласман

ВА ЕШЛАР НИГ ОХИ

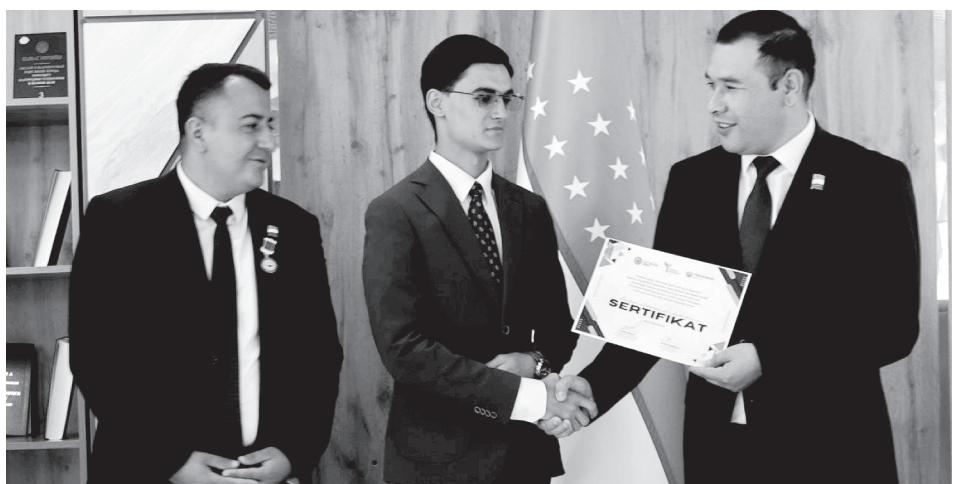
ва журналистик фаолиятим давомида тиббиёт соҳасини инсоний ёндашув, замонавий таҳлил ва ўшлар нигоҳи билан ёритишига интиламан.

СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ
ВА ЁШЛАР НИГОХИ

Ёшлар соғлом бўлса – келажак соғлом бўлади. Шу сабабдан соғлиқни сақлаш мавзуси ёшларга ҳам бефарқ бўлмаслиги керак. Бу борада ёш журналистларнинг фаоллиги ва гайрати долзарб аҳамиятга эга. Мен Олий Мажлис Сенати ҳузуридаги Ёшлар парламенти Фаоллар жамоасининг, Ёшлар ҳукуқлари, қонунчилик ва коррупцияга қарши кураш комиссияси аъзоси сифатида ҳам соғлиқни сақлаш тизимидағи очиқлик, шаффоғлиқ ва хисобдорлик тамойилларига катта эътибор бераман. Чунки, соғлиқни сақлаш тизими ахолига бевосита хизмат килувчи тизим бўлиб, ундаги ҳар бир янгилик, карор ва ислоҳот омма учун очиқ бўлиши, журналистлар эса уларни ҳалқقا тушунарли тилда етказиб бериши зарур деб биламан.

ПАНДЕМИЯ САБОҚЛАРИ – АХБОРОТ МАСЪУЛИЯТИНИНГ НАМОЁНИ

COVID-19 пандемияси инсоният тарихидаги энг синовли даврлардан бири бўлди. Айнан шу даврда оммавий ахборот воситалари ва тиббиёт ходимларининг ҳамкорлиги, ахборот тезлиги, аниқлиги ва ҳалқпарварлик мезонлари янада кучайди. Журналистлар нафакат қасаллик ҳақида ҳабардорликни ошириди, балки нотўғри ахборотларга қарши курашди, психологик ёрдам, ижтимоий бирдамлик ғояларини илгари сурди. Бу – журналистиканинг нафакат ҳабарчи, балки тарбиячи, йўлбошчи ва тиббий

маданият шакллантирувчи кучга айлан-
ганлигини кўрсатди.

**СҮЗ ХОЛИС БҮЛСА,
САЛОМАТЛИК
МУСТАХКАМ БҮЛАДИ**

Ахборот – куч. Агар бу куч соғлом жамият учун ишлатилса, у натижа беради. Журналистиканинг асосий вазифаси эса айнан халқ манфаати учун хизмат қилишдир. Шу сабабли, ҳар бир мухбир, ҳар бир журналист ўз касбини жамият саломатлигига ҳисса қўшиш воситаси деб билиши керак. Ўзбекистонда бу борада ижобий силжишлар, эркин ахборот майдони шаклланиб бормоқда Оммавий ахборот воситалари ходимлари тиббий мавзуларда журналистик изланишлар олиб бормоқда. Бу эса соғлом жамият сари мухим қадамлардир. Бугун оммавий ахборот воситалари ходимлари ва соғлиқни сақлаш соҳаси ҳар доимгидан ҳам кўпроқ ҳамкорликда ишлашни тақозо этмоқда. Чунки бу ҳамкорлик замирида биргина гоя ёта-

ди – халқ саломатлиги. Бу йўлда барча журналистлар бирдек масъул бўлиши, шунингдек, ёш бўладими, тажрибали бўладими, мухбирми ёки таҳлилчими – барчамизнинг сўзимиз халқ ҳаётига таъсир қиласи. Шу боис, оммавий ахборот воситалари ходимлари куни арафасида биз, ёш журналистлар, касбимизга юксак масъулият ва фидойилик билан ёндашишга, айниқса, соғлиқни сақлаш мавзуларини холис, ҳаққоний ва тушунарли ёритишга ваъда берамиз.

"Саломат жамият – барқарор келажак!" деган тамойилни хар бир сарлавхага айлантириш вақтидир!

**Мұхаммад Али РҮЗИБАЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Олий
Мажлис Сенати хузуридаги Ёшлар
парламенти Фаоллар жамоасининг,
Ёшлар хуқуқлари, қонунчиллик
ва коррупцияга қарши кураш
масалалари комиссияси аъзоси.**

■ Самарқанд давлат тиббиёт университети 95 ёшда

"THE" РЕЙТИНГИГА КИРГАН ЎЗБЕКИСТОНДАГИ

◀ Давоми. Боши 1 – бетда

Тиббиёт тизимиға малакали кадрларни тайёрлаш учун Самарқанд давлат тиббиёт университети ҳам мұнисиб хисса күшиб келмоқда. Жорий ўкув йилида университеттегі 14500 зиёд талабалар таҳсил олмоқда, шу ўкув йилнинг ўзидагы бакалаврга 1916 талаба, магистратурага 203, клиник ординатурага 530-та врач 1 курсга ўқишига қабул қилинди. Алохидә эътибор беріш керак-ки университеттегі 8 та факультеттегі даволаш, педиатрия, стоматология, тиббий биология, тиббий профилактика, фармация, ҳалқ табобати, олий ҳамширалиқ иши, соғлиқни сақлаш менеджменти, тиббий педагогика, косметология, клиник психология, психология, биотехнология, саноат фармация, биоинженерия йўналишлар бўйича талабалар ўқиб келмоқда. Магистратура резидентлари 37 та йўналиш бўйича ва клиник ординаторлар 53 та йўналишлар бўйича дипломдан кейин ўқишиларни давом этмоқда. Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида» ги 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сон Фармони ҳамда «Олий ва ўрта маҳсус таълим тизимиға бошқарувнинг янги тамоилларини жорий этиш чора-тад-

ситет ичида «Қўшма таълим дастурлари фаолиятини ташкил этиш бўлими» негизида «Қўшма таълим» факультети ташкил этилди. Ҳозирги пайтда Қўшма таълим факультетидаги 302 нафар талаба 6 та давлат билан кўшма таълим дастурлари бўйича таҳсил олияпти. Россия Федерацияси ҳамкорлигида Приволжск тадқиқот тиббиёт университети билан педиатрия, даволаш ва стоматология йўналишлари бўйича, Алтайдар давлат тиббиёт университети билан стоматология йўналиши бўйича, Разумовский номидаги Саратов давлат тиббиёт университети билан фармация йўналиши бўйича, Ульянов номидаги Чуваш давлат университети билан клиник психология йўналиши бўйича, Польша Республика-

инской области

и профессор

и почетный профессор

■ Самарқанд давлат тиббиёт университети 95 ёшда

БИРИНЧИ ОЛИЙГОХ

Иштихон, Каттакўргон, Пахтачи Абу Али Ибн Сино номидаги техникумлари ва академик лицейга Самарқанд давлат тиббиёт университетининг 47 та клиник ва 6 та теоретик кафедралари бириткирилди, натижада жамоат саломатлиги техникум ва лицейда талабаларнинг ўкув амалиётини ўтиши йўлга кўйилган. Университетда илмий изланишларга ҳам жиддий эътибор берилмоқда. Самарқанд давлат тиббиёт университетида фан доктори ва фалсафа доктори даражаларини олиш мақсадида 2020 йилда – 22та, 2021 йилда – 46 та, 2022 йилда – 77 та, 2023 йилда – 83 та, 2024 йилда – 85 та, 2025 йил (июнь ойигача) 83 та диссертациялар химоя қилинди, университетнинг илмий салоҳияти 62,2 фоизни ташкил этилмоқда. Ҳозирги кунда университетда PhD ва DSc диссертацияларни химоя қилиш учун 4 та Илмий Кенгаш фаолияти йўлга кўйилган. Университетнинг етакчи профессорлари раҳбарлигига Корея, Франция, Козофистон, Покистон ва Ҳиндистонлик изланувчилар PhD ва DSc диссертацияларини химоя килмоқдалар. 2024-2025 йил давомида университетимизда 250 дан зиёд ҳалқаро ва республика конференция, вебинар, мастер-класс, форум, олимпиада ва кўргазмалар ташкил этил-

дан 47 жамоа, 4600 дан ортиқ талабалар онлайн ва оффлайн тарзда 41-та йўналиш бўйича қатнашдилар. 2025 йил 26 март куни Самарқанд давлат тиббиёт университет ҳамда Meros Pharm компанияси ўртасида имзоланган меморандум доирасида университетнинг бакалавр босқичида таълим олаётган талабалар учун стипендиялар танловида голиб бўлган 15 нафар университет талабала-

ди. Самарқанд давлат тиббиёт университетда ёш олимлар мактаби ташкил қилинган, 110 та давлатларнинг нуфузли университетлар ва клиникалар ҳамкорлигига академик ва илмий мобиллик доирасида ёш олимларга дарслар ташкил килинмоқда. Ёзги таътил пайтида, тиббиёт олийгоҳлари талабаларнинг ҳалқаро ёзги ва канikuляр мактаб ўтказилмоқда, 2024 йилда 57 талаба Россия, Тажикистон, Козофистон, Қирғизистон, Индия, Покистон ва Ўзбекистондан 23 та олийгоҳдан қатнашди, 2025 йилда эса август ойида режалаштирилган. Самарқанд давлат тиббиёт университетида 2020 йилдан бошлаб, ҳар йили декабрь ойида “Самарқанд-2020” ҳалқаро олимпиада ўтказилмоқда. 2024 йил 13-14 декабрь кунлари ўтказилган 5-чи Ҳалқаро олимпиадада Корея, Япония, Россия, Польша, Украина, Беларуссия, Италия, Малайзия, Туркия, Тажикистон, Козофистон, Покистон, Индия, Қирғизистон ва Ўзбекистон 101 олий таълим муассасаси-

рига махсус сертификат тақдим этилди.

2025 йил “Атроф - муҳитни асраш ва “Яшил иқтисодиёт йили” Самарқанд давлат тиббиёт университети учун ажойиб ва қизиқарли воқеаларга бой ҳамда бир-биридан қолишмайдиган кўплаб ютуклар эгасига айланди десак, муболага бўлмайди. Шуни айтиш жоизки, давлатимиз рағбари ташаббуси билан ташкил этилган “Яшил мақон” умумиллий лойихаси доирасида жорий илнинг март-апрель ойиларида Самарқанд давлат тиббиёт университет жамоаси томонидан 1000 тупдан зиёд манзарали кўчватлар экилиб, “Зиёлилар бояги” ташкил этилди. Амалга оширилаётган бу каби кенг ишлар нафақататроф муҳит ва экологияни яхшилашга, балки инсон саломатлигини мустаҳкамлашга ҳам замин яратди. Жорий илнинг 17 май куни Самарқанд давлат тиббиёт университетда “Фундаментал, амалий тиббиёт ва фармация ютуклари” номли талабалар ва ёш олимларнинг 79-ҳалка-

ро илмий-амалий конференцияси бўлиб ўтди. Ҳалқаро илмий-амалий конференция доирасида Хитой, Германия, Болгария, Туркия, Грузия, Ҳиндистон, Покистон, Россия, Беларуссия, Россия, Озарбайжон, Тожикистон, Козофистон, Қирғизистон, Қарақалпогистон ва Ўзбекистон республикаларининг 40 дан ортиқ олий тиббий ўкув юртлари ва илмий-тадқиқот марказлари 700 га яқин талабалар ва ёш тадқиқотчилар, 24 та щўйбаларда ўз илмий изланишлар билан фаол иштирок этдилар. Республика олий таълим муассасалари орасида биринчилар қатори университетимизнинг ҳалқаро ISO сертификатига эга бўлганлиги, бу таълим жараёни ҳалқаро стандартларга мос равишида давом этаётгани, ҳалқаро рейтингларга кириш имкониятимиз ошиб бораётганини ифодалайди. Университетимиз нафакат юртимизда, балки чет элларда ҳам ўз макомига эга эканлигини англатади. Ҳозирги кунда университет хорижий ҳамкорлар билан 180 та меморандум имзоланган ва турли хил илмий, амалий, ўкув ишлари олиб борилмоқда. 2025 йилнинг ярим йил давомида университеттега Германия, Италия, Франция, Америка, Буюк Британия, Япония, Хитой, Корея, Австралия, Туркия, Россия, Чехия, Белоруссия, Уругвай, Нидерландия, Грузия, Озарбайжон, Россия, Германия, Тожикистон, Козофистон, Покистон, Индия, Қирғизистондан 67 делегация ташриф буюрди.

Университет битирувчиларнинг IV форуми жорий йилнинг 31 май куни бўлиб ўтди. Форум доирасида “Уч авлод учрашуви” ташкиллаштириб, университетимизнинг 95 йиллик юбилейига бағишлаб, университетимизнинг Альманах китобини тақдимоти бўлиб ўтди.

Тадбирда 600 та зиёд университет битирувчилари фаол қатнашиб, ҳозирги кунда университетимизнинг фаолияти таълим тизими ҳамда яратилган шароитлар билан яқиндан танишдилар.

Самарқанд давлат тиббиёт университетда таҳсил олаётган иқтидорли талабаларни ҳар томонлама кўллаб-куватлаш, уларга кенг имкониятлар ва кулагиликлар яратиш, колаверса университетда таълим сифати ва шароитини янада такомиллаштириш, талабалар билан бевосита мулоқот қилиш мақсадида доимий равишида учрашувлар ўтказмоқдамиз. Жумладан, 5 июнь куни “Долзарб 90-кун” тадбирлари доирасида иқтидорли, билимга чанқоқ ва тенгдошлирига ўрнак бўлиб келаётган талаба ёшлар билан учрашуvida 100 зиёд “Ректор стипендияси”ни кўлга киритган, ҳамда бир қатор Республика ва ҳалқаро миқёсидаги танловлар, фан олимпиадалар, номдор стипендиантлар сохибларида диплом ва сертификатлар топширилди. 2025 йил 21 июнь куни Самарқанд давлат тиббиёт университетда “Битирувчilar оқшоми” тантанали байрам дастури ташкил этилди. Тадбир очилишида Ўзбекистон республикаси Олий таълим, фан ва инновациялар вазири К. Шарипов ва Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазири А. Худаяров онлайн тарзда, Самарқанд вилояти ҳокимининг ўринbosари Р. Қобилов ҳамда вилоят ҳокимининг ёшлар сиёсати, ижтимоий ривожлантириш ва маънавий-маърифий ишлар бўйича ўринbosари X. Тўхтаевлар 1600 нафар битирувчи талабалар, магистратура резидентлари ва клиник ординаторларни табриклидилар.

Жамоамизнинг бутун потенциали мамлакатимизда тиббиёт соҳаси учун малакали ҳамда жаҳон талабларига мос кадрларни тайёрлаш ва тиббиёт тизимида амалга оширилаётган оламшумул ислоҳотларга кўмаклашишга тўлиқ сафарбар килинган.

Учинчи Ренессанс пойдеворида турган Янги Ўзбекистонда соғлиқни сақлаш тизими, аҳолига малакали тиббий ёрдам кўрсатиш ишлари ва олий тиббий таълим соҳалари жадал суръатлар билан ривожланмоқда ва катта умидлар билан келажакка итилмоқда.

Жасур РИЗАЕВ.
Самарқанд давлат тиббиёт университети ректори, профессор.

Испоҳот одимлари

Наманган вилояти соғлиқни сақлаш бошқармаси бошлиғи Абдулҳоди ИМИНОВ билан тиббиёт тизими ни ташкил этишининг жорий қилина бошланган янги модели ва унинг, мақсад-моҳияти ҳақида сұхбат.

— Абдулҳоди Мухиддинович, мамлакатимиз тиббиётида тарихий испоҳотлар ва янгилинишлар амалга оширилмоқда. Президентимиз бошқарувида шу йил 7 май куни ўтказилган видеоселектор йигилишидан кейинги кисқа вақтнинг ўзида соғлиқни сақлашни энг илғор хорижий тажриба асосида испоҳ қилиш, тиббий хизматлар сифатини ошириш, бирламчи тиббий-санитария ёрдами кўрсатишнинг замонавий тизимини шакллантириш ва янги бошқарув тамойилларини жорий қилиш йўлидаги яратувчиликлар янада кенг кўлам ва суръат касб этмоқда, десак асло янгилишмаймиз.

— Албатта, шундай. Соҳани такомилаштиришнинг янада масъулиятли ва жўшқин даври бошланди. Чунки, мамлакатимиз Президентининг “Республикада соғлиқни сақлаш тизимини ва ахолига тиббий хизмат кўрсатиш тамойилларини такомиллаштириш орқали соҳани испоҳ қилишни изчил давом эттириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 88-сонли Фармони ва унинг ижросига йўналтирилган “Соғлиқни сақлаш тизимида испоҳотларни амалга оширишнинг қўшимча чора-тадбирлари тўғрисида”ги 185-сонли қарори янги мақсад, янги куч, янги имкониятлар пайдо қилди.

Бу икки дастуриламалда узоқни кўзланган мақсадлар, уларни амалга оширишнинг аниқ йўл-йўрүклари белгиланган. Жумладан, бирламчи тиббий-санитария ёрдами муассасалари фаолиятини тубдан қайта кўриб чиқиши орқали оиласи поликлиникаларда кўрсатиладиган тиббий хизматлар сифат ва самарадорлиги оширилади.

— Соғлиқни сақлаш вазирлигининг туман (шаҳар) даражасидаги бўлинмаси, оиласи поликлиникалар, марказий шифохонанинг вазифа ва функцияларини ҳамда тиббиёт ёрдам кўрсатишда ахоли ва тиббиёт ходимларининг хуқуқ ва мажбуриятларини аниқ белгилашга киришилди. Бунинг аҳамияти нимадан иборат?

— Испоҳотлар, яъни ўзгаришишлар замирида тиббий хизмат самарадорлиги учун қатъий масъулият ҳосил қилиш масаласи турибди. Чунки тузилмаларнинг функция ва вазифалари, ахоли ва тиббиёт ходимларининг хуқуқ ва мажбуриятлари аниқ белгилансагина натижадорлик учун жавобгарлик ҳисси ортади.

Янгиланашган тизимнинг муқаррар талабларидан яна бири тиббиёт ходимларининг билим ва малакасини ошириш, уларнинг меҳнатига муносиб ҳар тўлаш тизимини шакллантириши.

Шунингдек, Соғлиқни сақлаш вазирлигининг вертикал бошқарувида туман (шаҳар) бўгинини испоҳ қилиш орқали испоҳотлар жадаллаштирилади ва мониторингини олиб борилади. Бу, албатта, энг тўғри ечим. Негаки, кўйи бўғин яхши ишласа, испоҳотлар ўз-ўзидан жадаллашади. Ахолига тиббий хизмат кўрсатишда қисқа муддатли чора-тадбирларни ўз ичига олган “Тиббиётда 90

кунлик ўзгаришлар вақти” дастури вилюятимизда ҳам бирламчи бўғиндаги шарт-шароитларни замон талаблари даражасида ташкил этишга турткӣ бўлди.

— Халқаро тажрибага асосланган ҳолда ахолига бирламчи тиббиёт-санитария ёрдами қўрсатишнинг янги модели яратилаётган экан, тиббиёт

уларга филиал сифатида бириктирилган муассасалар ҳамда маҳалла тиббиёт пунктлари ўша ҳудуддаги ахоли сонидан келиб чиқкан ҳолда, юридик мақомга эга бўлган оиласи поликлиникаларга ҳамда уларнинг филиалларига айлантирилади.

— Янги модель жорий этилиши пировардида тиббиётчилар фаолиятида ҳамда хизматлар тури ва сифатида қандай натижалар кўзда тутилган?

— Оиласи поликлиникаларда ахолига тиббиёт ёрдам кўрсатувчи оиласи шифокор, педиатр, акушер-гинеколог ва ташхислаш хизматларини кўрсатувчи мутахассислар, шунингдек, аутсорсинг асосида стоматология хизмати йўлга

бригадасига устамалар қўшимча ҳар бир фуқаро учун меҳнатга ҳақ тўлаш энг кам миқдорининг 0,3 фоизи миқдорида – шахарларда, 0,5 фоизи миқдорида – туманларда амалга оширилади.

Оила саломатлиги бўйича маҳсус ўкув дастури асосида ташкил этиладиган курсларнинг барча босқичларини муваффакиятли тутагтан тиббиёт ходимларига устама, сертификатга мувофиқ, базавий тариф ставкасининг 100 фоизи миқдорида тўланади.

Тажриба-синов лойиҳаси доирасида туман (шаҳар) марказий шифохоналарида шифокорларнинг ойлик лавозим маошлари – 20 фоиз, ўрга тиббиёт ходимларининг ойлик лавозим маошлари – 10 фоиз миқдорида оширилади.

Оиласи поликлиникалар ва туман (шаҳар) марказий шифохоналарининг тиббиёт ва фармацевтика ходимлари фаолият самарадорлиги КРП мезонлари бўйича аниқланади. КРП кўрсаткичлари асосида ойлик лавозим маошининг 100 фоизигача миқдорда устама жорий этилади.

— Тажриба-синов лойиҳаси доирасида туман (шаҳар) соғлиқни сақлаш бўлимлари ва тиббиёт муассасалари раҳбарлари ўқитилади ва ўкув дастури сертификатига эга бўлганларига ташкилотчилик салоҳиятларини ошириб боришига мунтазам унда бурса керак.

— Мақсад ҳам аслида шу. Ахир, тиббиёт муассаса раҳбари соғлиқни сақлаш соҳасидаги сиёсатни чукур англаши, испоҳотларнинг авангарди, ташкилий, иқтисодий, ижтимоий-маънавий жиҳатдан етук бўлиши керак. Бу каби фазилатларини янада камол топтириш учун тиббиётни бошқариш (менежерлик) бўйича ўкув дастури машғулотлари жалб этиладилар. Ўкув дастури якунни бўйича сертификатга эга бўлган раҳбарларга ойлик лавозим маошининг 100 фоизи, раҳбар ўринбосарига – 80 фоизи ҳамда бош ҳамширага – 50 фоизи миқдорида устама белгиланади.

Шунингдек, раҳбар ходимлар учун фаолият самарадорлиги кўрсаткичлари (КРП) белгиланади, натижаларига қараб ойлик лавозим маошининг 100 фоизигача миқдорда устама жорий этилади.

Шуниси ҳам борки, бир йил давомида фаолият самарадорлиги кўрсаткичлари (КРП) ижобий (56 фоиздан юқори) натижаларга эришмаган раҳбар ходимлар лавозимидан озод қилинади.

Мазкур тарихий Фармон негизидағи соғлиқни сақлаш ишларини янги тараққиёт босқичига олиб чиқиш, инсон қадр-кимматини кўтариш, ҳалқимиз розилигини қозонишдек мақсадни амалга оширишда сиз ва сизнинг раҳбарлигинингиздаги жамоага толмас куч-куват, гайрат-шижоат тилаб қоламиш.

Абдулла ФОЗИЕВ,
“Шифокор ва ҳаёт” газетаси
муҳаррири.

ТИББИЁТДА ЯНГИ МОДЕЛЬ ЖОРӢЙ ЭТИЛМОҚДА

ходимлари, муассасалар фаолиятида қандай ўзгаришлар бўлади?

— Оиласи шифокорнинг тиббиёт ёрдам кўрсатишдаги хиссаси 70 фоизга етказилади. Рақамлаштириш билан қоғозбозликни камайтириш орқали тиббиёт ходимларининг иш юклamasи 30 фоизгача камайтирилади.

2025 йил 1 июндан мазкур Фармонда белгиланган туман (шаҳар)ларда тажриба-синов тариқасида соғлиқни сақлаш тизимини ташкил этишининг янги модели жорий қилинади. Тажриба-синов лойиҳаси доирасида туман (шаҳар) тиббиёт бирлашмалари негизида туман

қўйилади. Оиласи поликлиникалар тиббиёт ходимлари факат тўлиқ ставкада фаолият юритади. Фуқаролар қайси оиласи шифокорни танлашни ўзлари ҳал қиласидилар.

Шунингдек, тиббиёт бригадасига 3 минг нафар, зарур ҳолларда, белгиланган меъёрларга қўшимча ахоли бириктирилиши мумкин. Бунда 2030 йилга қадар битта тиббиёт бригадасига кўпич билан 1,7 минг нафар ахоли бириктирилиши стратегик мақсадимиздир. Оиласи поликлиникадан 10 километрдан узоқ масофада жойлашган маҳалла фуқаролар йигинларида яшовчи ахоли

“**Испоҳотлар, яъни ўзгаришишлар замирида тиббий хизмат самарадорлиги учун қатъий масъулият ҳосил қилиш масаласи турибди. Чунки тузилмаларнинг функция ва вазифалари, ахоли ва тиббиёт ходимларининг хуқуқ ва мажбуриятлари аниқ белгилансагина натижадорлик учун жавобгарлик ҳисси ортади.**

(шаҳар) соғлиқни сақлаш бўлимлари ташкил этилади. Ҳудудий даражадаги тиббиёт муассасалари Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан белгиланадиган рўйхатга мувофиқ ташкилий, бошқарув ва молиявий жиҳатдан бирлаштирилиб, кўп тармокли шифохоналарга айлантирилади.

Шуни алоҳида таъкидлашимиз жоизки, ушбу янгилик вилоятимизда Чортотқ туманида жорий этилмоқда. Яъни, туман тиббиёт бирлашмаси негизида туман соғлиқни сақлаш бўлими ташкил қилинмоқда. Айни пайтда бу йўналишда изчил иш олиб борилмоқда.

Фармонга мувофиқ, тажриба-синов лойиҳаси доирасида бирламчи тиббиёт-санитария ёрдами тизимида янги тузилмаларни шакллантиришга киришилди. Жумладан, оиласи поликлиникалар, оиласи шифокор пунктлари,

учун тиббиёт ходимларининг сайёр тиббиёт хизмати йўлга кўйилади.

— Фармонда шифокорлар манфатдорлигини ошириш тўғрисида ҳам кўрсатмалар берилган. Шу ҳақда ба-тағсилроқ тўхталсангиз.

— Дарҳакиқат, давлатимиз раҳбари тиббиёт ходимлари меҳнатини кадрлашга катта ётибор каратиб келмоқда. Мазкур Фармонда ҳам тажриба-синов лойиҳаси доирасида бирламчи тиббиёт-санитария ёрдами муассасалари тиббиёт ходимлари базавий тариф ставкаларига қўшимча устамалар тўланиши кўрсатиб ўтилди. Масалан, сайёр тиббиёт хизмат кўрсатувчи тиббиёт ходимларига ойлик лавозим маоши ёки базавий тариф ставкасининг 50 фоизи миқдорида устама берилади.

Белгиланган меъёрлардан 10 фоиз ортиқча ахоли бириктирилган тиббиёт

■ Сарҳисоб

НАТИЖА,

Айниқса, сўнги йилларда давлатимиз ва халқимиз ҳаётida тарихий ўзгаришлар, катта ютуқларга бой йил бўлди. Давлатимиз раҳбари бошчилигида давлатимиз иқтисодиётида, маданият ва маънавиятида, ижтимоий-сиёсий ҳаётida, халқимизнинг турмуш тарзида, дунёга бўлган кўз қараши ва фикрлашида демократик ўзгаришлар юз берди.

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси, Федерацияга аъзо тармоқ касаба уюшмалари Уставлирида, шунингдек, Ўзбекистон соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмасининг Коракалпогистон Республикаси кенгаши низомида касаба уюшмалари органлари 5 йил муддатга сайланиши белгилаб қўйилганлиги ва ушбу муддат 2025 йили туғаганлиги сабабли юкори касаба уюшма органларининг тегишли қарорлари асосида 2025 йилнинг февраль-апрель ойларида 58 та бошлангич касаба уюшма ташкилотларида ҳисобот-сайлов йигилишлари, конференциялари ўтказилди. Касаба уюшмаларининг асосий вазифаларининг бири – бу касаба уюшмасига аъзоликнинг афзалликларини тарғибот килиш орқали касаба уюшма аъзоларининг сонини кўпайтириш, уларнинг меҳнат муносабатларидаги хукуқларини ҳимоя қилишдан иборат.

Ўзбекистон соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмасининг Коракалпогистон Республикаси кенгаши 2021 йил 1 январь ҳолатига кўра аъзолар сони 35 790 нафарни ташкил этган бўлса, 2025 йил 1 январь ҳолатига эса 47 473 нафарни ташкил этади. Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмасининг Коракалпогистон Республикаси кенгаши тизимида ташкилотларда меҳнат қонунчилигига риоя этилиши юзасидан ҳисобот давомида меҳнат инспекцияси томонидан 136 муассаса ва ташкилотларда жамоатчилик назорати ўтказилди. Ҳисобот даврида меҳнат инспекцияси томонидан 14 153 нафар ходимларнинг хукуқлари тикланиб, уларнинг фойдасига 8 миллиард 407 миллион 109 минг сўм маблаг ундириб берилишига эришилди. “Ишонч телефонлари”ни мунтазам ва сифатли даражада ишлашини таъминлаш мақсадида соҳада фаолият юритаётган ходимлар томонидан Коракалпогистон Республикаси Кенгашига юридик ва жисмоний шахслар томонидан 685 та оғзаки ва ёзма мурожаатлар келиб тушган. Юқоридаги мурожаатлардан 533 қаноатлантирилган, 141 мурожаатга туспуниришлар берилган, 2 таси қўрилмасдан қолдирилган, 9 таси тегишилиги бўйича бошқа ташкилотга юборилган. Ушбу мурожаатларнинг 533 таси бўйича иш берувчиларга тақдимнома (Кўрсатма) юборилган бўлса, 35 та мурожаат бўйича судга даъво аризалари киритилган. Ходимларнинг ижтимоий иқтисодий хукуқий манфаатларини ҳимоя килиб 5 та мурожаат бўйича судларда мутахасис сифатида иштирок этилган. Ҳисобот даврида меҳнат инспекторлари томонидан ўрганишлар натижасида иш ҳақи ва кўшимча устамаларни тўлаб бериш

бўйича иш берувчиларга 136 маротаба кўрсатмалар киритилиши натижасида жами 4 миллиард 425 миллион 473 минг сўм ундирилиб берилди.

Тармоқ ходимларига муносаб мөхнат шарт-шароитларининг яратилиш усти-

ТАХЛИЛ

дан жамоатчилик назоратини ўрнатиш, уларнинг меҳнатини ҳимоя қилишда бир қатор ишлар амалга оширилди. Ташкилотларда ишлаб чиқаришдаги жароҳатланиш ва касб касалликларининг олдини олишга қаратилган жами 3305 та тадбир режалаштирилиб, амалда 2928 тадбирнинг бажарилишига эришилиб, ушбу тадбирлар учун 233 миллиард 570 миллион 721 минг сўм маблаг сарфланган бўлиб, натижада ҳар бир ходимга меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича сарфланган ўртача маблаг 6 миллион 88 минг 278 сўмни ташкил этмоқда. Маданий-мърифий ишлар натижадорлигини ошириш бўйича чора-тадбирлар режаси ишлаб чиқилиб, бажарилиши таъминланиб келинмоқда. Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан ҳар бир йилга ном қўйилиб борилиши анатнага айланган бўлиб, ҳар бир қўйилган йил номлари асосида амалга ошириладиган давлат дастурлари ишлаб чиқилиб, ҳисобот даврида 2021 йилдан бугунги кунга келиб давлат дастури бандларининг бажарилишини таъминлаш максадида жами 15 399 нафар ходимни ҳар томонлама қўллаб-кувватлаб, моддий ва маънавий ёрдамлар кўрсатиш мақсадида жами 5 миллиард 355 миллион 634 минг сўмдан ортиқ маблаг, шундан касаба уюшмалари томонидан 3 миллиард 423 миллион 764 минг, иш берувчилар томонидан 1 миллиард 931 млн. 870 минг сўм маблаг сарфланди. «Ўзбекистон бўйлаб саёҳат кил» шиори остида ҳисобот даврида 693 нафар ходим ва уларнинг оила аъзоларини Коракалпогистон Республикаси миқёсидаги тарихий ва диккатга сазовор жойларига, 2708 нафар ходим ва уларнинг оила аъзоларининг учун жами 1 миллиард 450 миллион 456 минг сўм маблаг, шунингдек, 10254 нафар ходим ва уларнинг оила аъзоларининг республикамиздаги театр, кино-концерт, музей ва бошқада маданий жойларда дам олишлари учун жами 256 миллион 749 минг сўм маблаг сарфланди. Шунингдек, ўтказилган спорт мусобақалариға галибларни тақдирлаш учун жами 221 миллион 377 минг 800 сўм маблаг сарфланди. Ҳисобот даврида умум-

халқ ва касаба уюшмалари кенгаши 12 298 нафар тиббиёт ходимлари жами 1 миллиард 281 миллион 472 минг сўм, 579 нафар фахрийларга 88 миллион сўм ҳамда 429 нафар ёлгиз кексалар, ногиронлар, ижтимоий ҳимояга мухтож оила аззолари 104 миллион сўм микдорида қўллаб-кувватланди. 9-май - «Хотира ва қадрлаш куни» байрами давлатимизда ҳар йили кўтаринки руҳда нишонланиб “Барча ҳаракатларимиз – Инсон қадри учун” деб номланган акцияси ўтказилиб келинмоқда. Шу акция доирасида Ўзбекистон соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмаси Республика Кенгаши томонидан таёrlанган 262 дона Ёднома,

535 дона Қадрнома, шунингдек, самарали меҳнат қилган касаба уюшма фаолларига 80 дона Қадрномалар топширилди. Бу мақсадлар учун жами 95 миллион 364 минг сўм маблаг сарфланди. Ҳар йили 12 май – «Ҳалқаро ҳамширалар куни» касаба байрами муносаб мунтазамнидади. Ҳисобот даврида «Ҳамшира» кўрик-танлови бўйича Коракалпогистон Республикаси боскичи галиби бўлган 12 нафар, шунингдек, «Йилнинг энг яхши ўрта тиббиёт ва фармацевтика ходими» танловининг галиби бўлган 120 нафар ходими Коракалпогистон Республикаси

Европа Федерацияси билан ҳамкорликда Кенгашига аъзо касаба уюшма вакиллари иштирокида Мўйинқ туманида “Иқлим ўзгариши ва Орол денгизи инкирози: касаба уюшмаларининг муносаб мөхнат ва жамоат саломатлигини таъминлашдаги роли» мавзуисида ҳалқаро илмий-амалий конференция ўтказилди. Ҳалқаро илмий-амалий конференцияга Марказий Осиё мамлакатлари соглиқни саклаш ходимлари касаба уюшмалари Кенгашига аъзо Ўзбекистон, Тожикистан, Мўгулистан, Қозогистон тармоқ касаба уюшмалари вакиллари, шунингдек, аъзоликка давогар Қирғизистон ва Қозогистон тармоқ касаба уюшмаси вакиллари билан биргалиқда Руминия ва Финландиялик тармоқ касаба уюшмалари вакиллари иштирок этди. Ҳалқаро илмий-амалий конференция ўз ишини бошлашдан олдин, 23-24 марта кунлари тадбир қатнашчилари ва маҳаллий тиббиёт ходимлари иштирокида Мўйинқ туманида «Кемалар қабристони» ва Орол денгизининг ҳозирги соҳилида она табиатни асраб-аввалишга чакирик сифатида флешмоб ташкил қилинди ҳамда Орол бўйида кум кўчкиласини олдини олиш, денгизнинг куриган тубидан ҳавоги кўтарилаётган тузли ва заҳарли чангларни камайтириш, чўл шароитига чидамли ва озуқа ўсимликлари кўчатларини етиштириш, денгизнинг куриган қисмини дарахтзор ва бутазорларга айлантириш мақсадида саксавул кўчатлари экиш акцияси ўтказилди. Бундан ташқари, тадбир давомида Мўйинқ туман тиббиёт бирлашмасида самарали меҳнат килиб келаётган 40 нафар тиббиёт ходимларига Ўзбекистон соглиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмаси Республика Кенгаши томонидан эсадлик совғалари топширилди.

Касаба уюшмалари фаолиятидаги ишларни амалга оширишда бугунги кун нуктаи назаридан ёндошишимиз, янгидан-янги ташаббусларни илгари суришимиз, ижтимоий шериклик ва ҳамкорникини янада кенгайтиришимизни замоннинг ўзи талаб килмоқда.

Шу муносабат билан Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмасининг Коракалпогистон Республикаси Кенгаши келгуси 5 йил учун ўзининг мухим устувор вазифаларини белгилаб олди.

Лизахан БАЙБОСЫНОВА,
Ўзбекистон соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмасининг Коракалпогистон Республикаси Кенгаши раиси.

Республика ихтисослаштирилган кардиология илмий-амалий тиббиёт маркази жамоаси Ўзбекистон Каҳрамони, Республика ихтисослаштирилган кардиология илмий-амалий тиббиёт маркази директори маслаҳатчиси, Ўзбекистон Фанлар академияси академиги Равшанбек Курбанов Давлетовичга синглиси

КУРБАНОВА Ойбibi Давлетовнанинг вафоти муносабати билан чукур ҳамдардлик билдиради.

▪Дил изҳори

Ҳар бир сўзи шифоли, мехрибон шифокорлар!

Инсон учун энг катта бойлик – унинг саломатлигидир. Танангга оғриқ кирса, юрак ғамга тўлади, қадамга оғриқ тушса, ҳаётнинг қадри янада чуқур ҳис этилади. Яқинда бўғимларимдаги оғриқ туфайли юролмай қолган пайтларимда инсон ҳаётида тиббиёт ва шифокорларнинг аҳамияти нечоғлик мухим эканлигини юрак-юрагимдан ҳис этдим.

Ҳар йили республикамизнинг шифохоналарида даволанаман, аммо ёш ўтган сари касаллик аломатлари кўп безовта қила бошлагач, якин худуддаги шифохоналардан биринчи бўлиб нажот излашга мажбур бўлар экансан. Фарзандларим кўл ва оёкларимдаги кучли оғриклар безовта килганини учун мени Навоий вилоят кўп тармоқли тиббиёт марказига олиб келишди. Кўп касалликлар асаб тизими билан боғлиқ бўлганини сабабли мени тажрибали невропатолог Ваҳобжон Қаландаров самимилик билан

кутиб олиб, эринмасдан ҳар бир даво босқичларини тушунтирди ва марказнинг ревматология бўлумида шошилинч даволанишим учун тавсия берди. Ваҳобжоннинг доимий назорати ва йўл-йўриклири билан мен ревматология бўлумига жойлашдим. Бўлимга кириб бораар экансиз, у ергаги тозалик-озодалик, саринжом-саришталик, айниқса, тиббиёт ходимларининг беморларга муомала-маданияти мени дардимни анча енгиллаштириди. Бўлим мудири Латифжон Зиёдиллаев хақида қанча гапирсан камлик киласди. У 2019 йил Самарқанд давлат тиббиёт институтининг даволаш факультетини тамомлаган. Ревматология мутахассислиги бўйича клиник ординатурани ўтаб, ўз устида тинмай изланиб келмоқда. Бир нафар фарзанднинг меҳрибон отаси, оиласда суюкли ёр. Инсон қадрини улуғлайдиган, саломатликни энг олий неъмат деб билувчи Латифжон бошчилигидаги бўлим ва унинг аҳил жамоаси меҳнатидан вилоятнинг кўплаб беморлари бирдек

миннатдор бўлиб кетмоқда. Бу шифокорлар шунчаки дардга даво билан бирга, инсон руҳига ором, қалбига эса таскинлик ҳам бахш эта оладилар.

Оғриқдан синган юракларга, юролмай қўйналган қадамларга, дарддан тўлқинланган кўзларга ёрдам қўлини чўзадиган инсонлар бор экан, демак, умид ҳам, шифо ҳам топилади.

Латифжон менга ана шундай умидни, тезроқ тузалиб, оиласда бағрига қайтишмуга бўлган ишончимни

уйғота олди. Саломатлигимни тиклашда ўз касбий меҳнатларини аямаган ревматология бўлими мудири, тажрибали шифокор, Латифжон Зиёдиллаев ҳамда жамоадаги шифокорлар ва бир-бираидан чаккон ҳамшираларга дил изҳоримни билдираман. Сиз азиз тиббиёт ходимларининг халқимиз саломатлиги йўлида килаётган фидокорона меҳнатингиз, касбга садоқатингиз ва инсонпарварлигиниз юксак эътирофга лойиқdir.

Дарҳақиқат, инсон қадри – энг улуғ кадрият. Бу кадриятни ҳар куни ўз амалида исботлаб келаётган Латифжон Зиёдиллаев ва унинг аҳил жамоасига яна бир бор хурмат ва эҳтиром кўрсатиб, уларга соғлиқ-саломатлик, оиласий хотиржамлик, фаолиятларида эса муваффақиятлар тилаб, доимо элимиз на зарида бўлишларини истаб қоламан.

**Хурмат билан,
Ҳикоят ТОЛИПОВА,
Навоий вилояти, Кармана тумани.**

“Тиббиётда 90 кунлик ўзгаришлар вақти” дастури нима?

Кейинги йилларда мамлакатимиз тиббиёти изчил янгиланмоқда. Буни биргина “Тиббиётда 90 кунлик ўзгаришлар вақти” дастури доирасида амалга оширилаётган кенг кўламли эзгу саъй-харакатлар ҳам тасдиқлайди.

Аввало, Президентнинг жорий йил 19 майдаги “Республикада соглиқни сақлаш тизимини ва ахолига тиббиёт хизмат кўрсатиш ташомилларини та-комиллаштириш орқали соҳани ислоҳ килишини изчил давом этириш чора-тадбирлари тўғрисида”ти Фармони ва унинг ижросига қартилган карорида ушбу дастур билан боғлиқ аниқ вазифалар белгилаб берилганини айтиш зарур.

Хўш, “Тиббиётда 90 кунлик ўзгаришлар вақти” дастурининг асосий максад-муддаоси нималардан иборат?

Бу борадаги вазифалар қўйида-гилардан иборат:

“Тиббиётда 90 кунлик ўзгаришлар вақти” дастурининг мақсади нима? ибиёт муассасаларида қутши заллари ташкил қилиниб, ўриндиқлар билан таъминланади;

– қулай рўйхатхоналар ташкил этилади;

– онлайн қабулга ёзилиши имкониятлари кенгаётрилади;

– аҳоли, беморлар ва ногиронлар ҳаракатланишилари учун қулайликлар яратилади;

– “Она ва бола” хоналари ташкил қилинади;

– хоналар ва йўлаклар тежсамкор замонавий ёритши курilmalari билан жиҳозланади;

– санитария-гигиена хоналари таъмирганиб, шахсий гигиена воситалари билан таъминланади;

– тиббий хизматлар сифатини ошириши ҳамда аҳоли ва беморлар учун қулайликлар яратиш имконини берувчи бошқа тадбирлар амалга оширилади.

Колаверса, дастурда тиббиёт ходимлари иш самарадорлигини ошириш, кераксиз, биорократик жараёнларни аниқлаш, тиббиёт ходимлари ва ахолини мақсадсиз вақт йўқоти-

шига олиб келадиган биорократик тартиб-коидаларни кискартиришга кара-тилган кўшимча чора-тадбирлар ҳам кўзда тутилган.

Кўриниб турибди, максад аниқ, вазифалар ҳам. Албатта, уларнинг изчил ижроси соҳа ислоҳотларини янги босқичга кўтаришга замин яратади.

@ssvuz

ТУЗАТИШ
“O'zbekistonda sog'liqni saqlash” газетасининг 2025 йил 19 июндан №11(1522) сони №11 (1521) деб ўқилсин.

МУАССИС:
**Ўзбекистон Республикаси
Соғлиқни сақлаш
вазирлиги**

ТАҲРИРИЯТ ҲАЙЪАТИ:

Таҳрир ҳайъати раиси –
Асилбек ХУДЯРОВ – Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазири.

Таҳрир ҳайъати аъзолари:

Абдулла УБАЙДУПЛАЕВ – профессор, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси академиги.

Анвар АЛИМОВ – тиббиёт фанлари доктори, профессор.

Фарҳод ХАНАПИЯЕВ – Ўзбекистон соғлиқни сақлаш ходимлари касаба ўшмаси Республика Кенгаши раиси.

Дамин АСАДОВ – тиббиёт фанлари доктори, профессор.

Нурмат АТАБЕКОВ – тиббиёт фанлари доктори, профессор.

Жасур РИЗАЕВ – тиббиёт фанлари доктори, профессор.

Мурат КУРБАНОВ – Қоракалпогистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазири.

Фарҳод РАҲИМҚУЛОВ – Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш вазири котибияти.

Фуркат САНАЕВ – Ўзбекистон соғлиқни сақлаш вазирилиги матбуот котиби.

Барно ОДИЛОВА – Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирилиги Стратегик режалаштириш, статистика ва самарадорликни баҳолаш бошқармаси бошлиғи ўринбосари.

Улугбек СОБИРОВ – тиббиёт фанлари доктори, профессор.

Сайдурод ИСМАИЛОВ – тиббиёт фанлари доктори, профессор.

Муроджон ИРИСМЕТОВ – тиббиёт фанлари доктори, профессор.

Азамат ЮСУПОВ – тиббиёт фанлари доктори, профессор.

Солижон МУМИНОВ – тиббиёт фанлари доктори, профессор.

Хуршид ФОЗИЛОВ – тиббиёт фанлари доктори, профессор.

Мирзагалиб ТИЛЛЯШАХОВ – тиббиёт фанлари доктори, профессор.

Наргиза ПАРПИЕВА – тиббиёт фанлари доктори, профессор.

Илмира РАЗИКОВА – тиббиёт фанлари доктори, профессор.

Шуҳрат БОЙМУРАДОВ – тиббиёт фанлари доктори, профессор.

Рихси САЛИХАДЖАЕВА – тиббиёт фанлари доктори.

Валихон ҲАҚИМОВ – тиббиёт фанлари номзоди, доцент.

Зафар СИДДИКОВ – тиббиёт фанлари доктори, профессор.

Зоҳид АБДУРАҲИМОВ – Ўзбекистон касаба ўшмалари Федерациясининг Назарбек санаторийиси директори.

Ғайрат КАРИЕВ – тиббиёт фанлари доктори, профессор.

Шуҳрат МУХТОРОВ – тиббиёт фанлари доктори, профессор.

Раъно НОСИРОВА – Ҳамширалар академияси ректори.

Бош мухаррир
Ибодат СОАТОВА

Газета 2009 йил 11 марта
Ўзбекистон Республикаси Президенти
Администрацияси ҳузыридаги Ахборот ва
оммавий коммуникациялар агентлигига
0015-рақами билан рўйхатта олинган.

Газета таҳририят компьютер марказида терилди ва саҳифаланди.

Саҳифалови: Нарзулла Ҳамроев

Таҳририят манзили: 100060,
Тошкент шаҳри, Истиқбол кўчаси,

30 уй, 2-қават. Тел/факс: (71)233-13-22, тел.: (71)233-57-73.

Газета “Шарқ” нашриёт –матбаа
акциядорлик компанияси
босмахонасида чоп этилди.

Корхона манзили: Тошкент шаҳри, Буюк Турон кўчаси, 41үйТел/факс: (71)233-11-07.

Газета ўзбек ва рус тилларида чоп этилди. Ҳафтанинг пайшанба кунлари чиқади. Маколалар кўчириб босилганда “O'zbekistonda sog'liqni saqlash – Zdravooxranenie Uzbekistana”газетасидан олинди деб кўрсатилиши шарт.

Таҳририята келган кўлёзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифа қайтарилмайди.

Газета ҳажми 2 босма табоқ.
Формати А3. Офсет усулида чоп этилган.
Адади – 625 дона. Буюртма рақами Г-610.
Босмахона топширилиш вақти: 21-00.
Топширилди 20-00. 3 4 5 6 7